

**RESPECTE A LA SITUACIÓ DEL RIU DELS SANTS**

El riu dels Sants està catalogat per la Conselleria de Medi Ambient de la Generalitat Valenciana com a zona humida amb un significatiu valor paisatgístic, patrimonial, etnològic i biòtic (conté endemismes, com l'espècie de mol·lusc *theodoxus valentinus*).

Després d'un període de bonança hídrica, el riu brolla i ens regala aigua, biodiversitat i béns per a l'agricultura a la comarca de la Costera. Però des de fa uns mesos el riu ha deixat de nàixer de manera natural a causa de la falta de precipitacions i també per la sobreexplotació de l'aquífer aigües amunt.

Els ajuntaments de Canals i de l'Alcúdia de Crespins volem informar a la ciutadania que des del primer moment hem fet el possible per posar solució a este problema tan complexe. I és per això que hem mantingut diverses reunions amb els organismes que poden aportar aigua al llit del riu: la Confederació Hidrogràfica del Xúquer i els regants de la séquia de la Vila i de la séquia de Ranes. No obstant això, no hem pogut arribar a un consens amb els últims.

La postura dels regants de la Vila i de Ranes es centra fonamentalment que volen que els ajuntaments signem el permís d'obres per a la instal·lació d'un gran dipòsit o bassa en la zona del naixement del riu i, mitjançant una canonada o tub, derivar l'aigua directament des del naixement del riu fins a les seues basses, ubicades a prop d'Aiacor. Justifiquen estes obres afirmant que així reduirien les pèrdues d'aigua per les infiltracions que hi ha actualment pel llit del riu, malgrat que l'aigua s'infiltra al mateix aquífer. A canvi, els regants afirmen que ens cedirien un dels seus motors per poder extraure l'aigua que es crega convenient per assegurar el cabal ecològic, el que suposaria que els Ajuntaments hauríem de sol·licitar una nova concessió a la Confederació Hidrogràfica del Xúquer per poder extraure aigua.

La postura dels ajuntaments és que l'aigua que brolla del riu ha de transcórrer necessàriament pel seu llit. I només en els moments que l'aigua no nasca de manera natural, cal fer ús dels motors i la concessió de què ja es disposa, fent-se responsables de les despeses principalment les dos corporacions. I així, hem proposat a les comunitats de regants que sols es facen-se càrrec de la part proporcional a l'aigua que realment s'aprofita per a regar.

A més, els ajuntaments ens comprometem a elaborar un projecte en què es detecte realment la quantitat d'aigua que s'infiltra i, amb tècniques més sostenibles, com les argiles naturals, minimitzar les pèrdues d'aigua. I per altra banda, també ens comprometem a elaborar un pla director de manteniment del riu en tots els àmbits (salubritat, biodiversitat i patrimoni). En eixe sentit, ja hem començat a executar actuacions puntuals per conformar el futur corredor fluvial des del naixement fins la desembocadura al riu Cànyoles.

Les dos corporacions municipals no entenem que les comunitats de regants de la Vila i de Ranes dificulten el manteniment del cabal ecològic del riu dels Sants i tinguen tant d'interés en el pou del seu naixement, ja que actualment estan abastint-se d'aigua del pou de la Llosa, al terme municipal de Canals, molt a prop de les seues basses. Com tampoc entenem la seua proposta, que suposaria una doble extracció d'aigua amb dos motors (una per a rec i l'altra per al cabal ecològic). Tanmateix, pensem que la nostra proposta, amb una única extracció des d'un mateix origen, és beneficiosa per a totes les parts, ja que els ciutadans dels dos pobles podríem gaudir d'un cabal ecològic i alhora els regants disposarien d'aigua per a rec en bones condicions, fent-se càrrec únicament de la part proporcional de les despeses.

Finalment, els ajuntaments de l'Alcúdia de Crespins i de Canals instem als organismes públics supramunicipals que controlen i custodien els pous de capçalera per poder garantir un cabal mínim suficient al naixement del riu dels Sants, i per atendre així els interessos dels diferents usuaris aigües avall, de la manera més sostenible possible.